

ÖZEL EĞİTİM



Hikmet AVCI
Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen

İÇERİK

1. ÖZEL EĞİTİM

2. KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ

3. BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI

4. BEP PLANI ÖRNEKLERİ

Özel Eğitim

- ▶ Özel gereksinimli bireylere sunulan, yetersizliği olan bireyi kendine yeterli hale getirerek topluma kaynaşmasını ve bağımsız, üretici bireyler olmasını destekleyici becerilerle donatan eğitimidir.
- ▶ Üstün özellikleri olanları yetenekleri doğrultusunda kapasitelerinin en üst düzeye çıkmasını sağlayan eğitimidir.



ÖZEL EĞİTİMİN İLKELERİ

Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda özel eğitimin temel ilkeleri şunlardır

1. Özel eğitime ihtiyacı olan tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
2. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimine erken yaşta başlanması esastır.
3. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyi, sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.
4. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin eğitim performansları dikkate alınarak; amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitimlerine öncelik verilir.

ÖZEL EĞİTİMİN İLKELERİ

5. Özel eğitime ihtiyacı olan bireyin, her tür ve kademedeki eğitimlerini kesintisiz sürdürebilmeleri için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.

6. Özel eğitime ihtiyacı olan birey için, bireysel eğitim plânı hazırlanır ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.

7. Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmaları ve eğitimleri sağlanır.

8. Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitime ihtiyacı olan bireye yönelik etkinlik gösteren sivil toplum örgütlerinin görüşlerine önem verilir.

9. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitime ihtiyacı olan bireyin toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanır

ÖZEL EĞİTİME İHTİYACI OLAN BİREYLERİN SINIFLANDIRMASI

1. Zihinsel Yetersizliği olan Bireyler
2. İşitme Yetersizliği Olan Bireyler
3. Görme Yetersizliği Olan Bireyler
4. Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler
5. Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireyler
6. Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireyler
7. Otistik Özellikler Gösteren Bireyler
8. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Gösteren Bireyler
9. Üstün Zeka ve Üstün Yeteneği Olan Bireyler

Özel gereksinimli bireylerin tanılanması
Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM)
tarafından yapılır.



ENGELLİLİĞİN GENEL NEDENLERİ

- ▶ **Doğum Öncesi Nedenler:** Kalıtımsal Hastalıklar, Akraba Evlilikleri, Kan Uyuşmazlığı, Kromozomal Nedenler, Hamilelik Sırasında İlaç Kullanımı Sigara, Alkol, Uyuşturucu Kullanımı, Röntgene Maruz Kalma, Annenin Hamilelik Yaşı, Yetersiz Beslenme vs.
- ▶ **Doğum Anına Ait Nedenler:** Doğumun beklenen süreden önce ve güç olması, Bebeğin düşük doğum ağırlığı ile doğması, Doğum esnasında bebeğin oksijensiz kalması
- ▶ **Doğum Sonrası Nedenler:** Doğum Sonrası Bebeğin Ağır ve Ateşli Hastalık Geçirmesi, Aşılarının Düzenli Yapılmaması, Bebeğin Yetersiz Beslenmesi, Ağır Sarılık, Kazalar

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARI

AYRI OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM

UYGULAMALARI

- A. Görme Engelliler Okulları
- B. İşitme Engelliler Okulları
- C. Bedensel Engelliler Okulları
- D. Eğitilebilirler Okulları
- E. İş Okulları
- F. Eğitim ve Uygulama Okulları
- G. İş Eğitim Merkezi
- H. Otistik Çocuklar Eğitim Merkezleri (OÇEM)
- I. Bilim Sanat Merkezleri
- J. Hastane Okulları

NORMAL OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM UYGULAMALARI

- A. Kaynaştırma
- B. Özel Eğitim Sınıfı

KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ

KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ



Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin,

- ▶ Akranları ile birlikte
- ▶ Eğitim ve öğretimlerini
- ▶ Bütün kademelerde sürdürme esasına dayanan,
- ▶ Destek hizmetlerinin sağlandığı özel eğitim uygulamalarıdır.

Başka bir deyişle engelli bireylerin engeli olmayan bireylerle eğitsel ve sosyal olarak bütünleşmesini sağlama işlemidir.

KAYNAŖTIRMA EĞİTİMİNİN İLKELERİ

- ▶ Özel eğitime ihtiyaacı olan bireyin akranlarıyla aynı kurumda eğitim görme hakkı vardır.
- ▶ KaynaŖtırma, zel ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.
- ▶ Hizmetler eğitim ihtiyaçlarına göre planlanır.
- ▶ Karar verme süreci aile-okul-eğitsel tanılama sürecine göre gerekleŖir.
- ▶ KaynaŖtırmaya erken baŖlamak esastır.
- ▶ KaynaŖtırmada bireysel farklılıklar esastır.
- ▶ Gönüllülük, sevgi, sabır, gayret gerekmektedir.
- ▶ Eğitim normal insanlarla ve doğal ortamlarda verilmelidir.
- ▶ Eğitim, bireyi toplumun bir parçası haline getirmeyi amaçlar



Kaynaştırmanın Özel Eğitime İhtiyacı Olan Bireylere Yararları

- BEP aracılığı ile kapasite ve öğrenme hızına göre eğitim alır.
- Kendine güven, takdir edilme, işe yarama, cesaret, sorumluluk gibi sosyal değerleri gelişir.
- Özelliklerine uygun ortamdan dolayı uyum ve başarısı artacaktır.
- Olumsuz davranış yerine olumlu davranışları artacaktır.
- Normal öğrencilerle birlikte çalışmalarını, daha büyük başarılar için kendilerinde istek ve cesaret uyandırır.
- Bu öğrenciler normal öğrencilerden bazı davranışlarını öğreneceklerdir.

Kaynaştırmanın Normal ocuklara Yararları

- ❖ Yetersizliği olan bireye karşı kabul, hoşgörü, yardımlaşma, demokrasi ve ahlaki anlayışları gelişir.
- ❖ Bireysel farklılıkları doğal karşılar ve saygı gösterir.
- ❖ Kendi yetersizliklerini görme , bunları kabul etme ve giderme davranışları gelişir.
- ❖ Yetersizliği olan bireylerle birlikte yaşamayı öğrenir.
- ❖ Liderlik ,model olma ve sorumluluk duygusu gelişir.

KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI

A- Tam Zamanlı Kaynaştırma

B- Yarı Zamanlı Kaynaştırma

C- Tersine Kaynaştırma

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI (BEP)

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PLANI (BEP)

- ▶ Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciye,
- ▶ Kazandırılacak davranıőların neler olacağı,
- ▶ Bu davranıőların nerede, nasıl, kimler tarafından hangi yöntemlerle ve ne kadar sürede kazandırılacağını belirten,
- ▶ Gerekli destek eğitim hizmetlerini içeren,
- ▶ Bir ekip tarafından hazırlanan yazılı bir programdır.

BEP, bir öğrencinin şu anda hangi noktada olduğuna, hangi alanlarda gelişmesi gerektiğine ve bu gelişimi gerçekleştirebilmesi için gerekli olacak desteğe işaret eden bireysel bir eğitim programıdır.

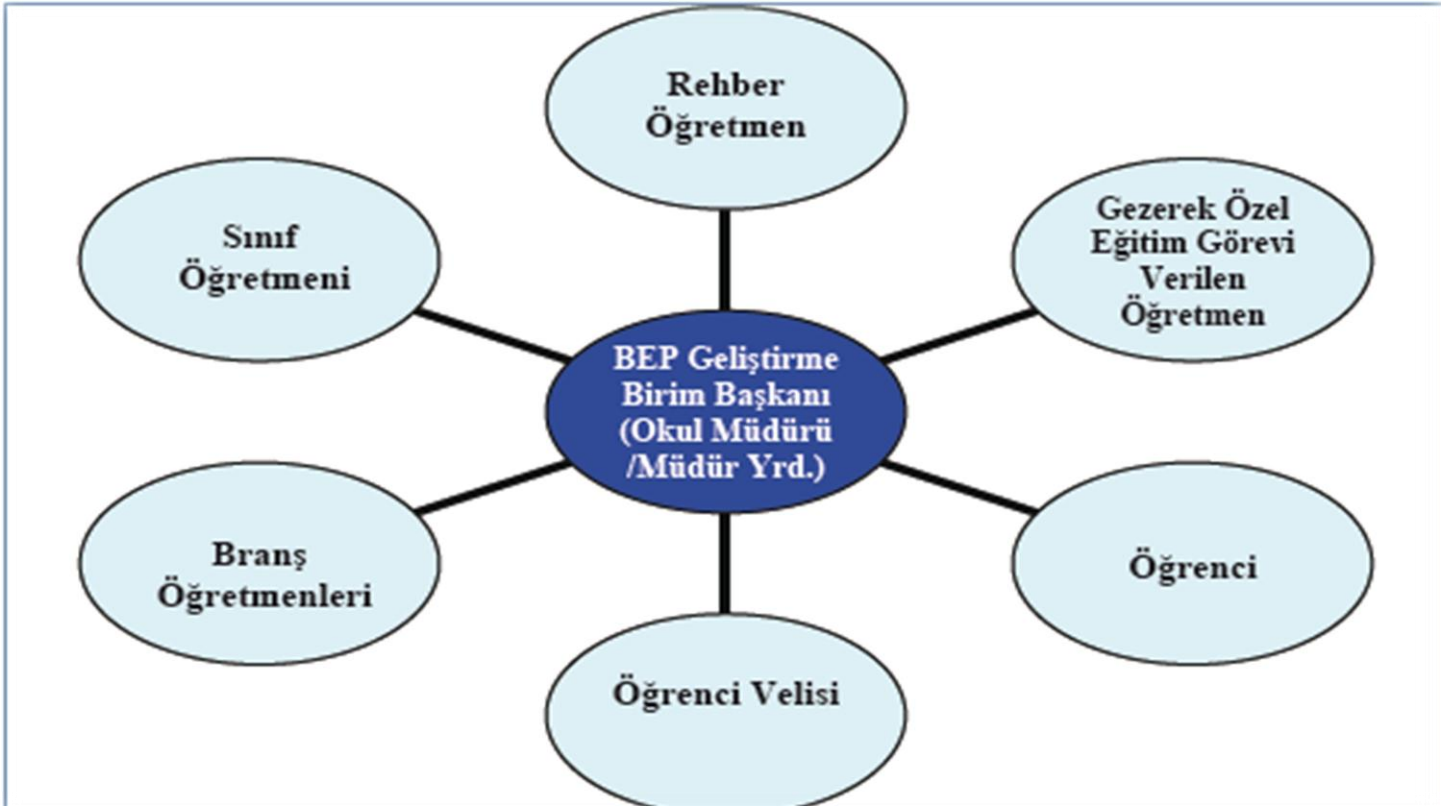


BEP'in Yararları

- ❖ Çocuğun yapabilecekleri betimlenir.
- ❖ Çocuğa uygun eğitim hizmetleri sunulur.
- ❖ Çocuğun engelinden kaynaklanan farklı gereksinimleri belirlenir.
- ❖ Çocuğun kendi öğrenmesi ile ilgili daha fazla sorumluluk almasına yardımcı olunur.
- ❖ Çocuğun öğrenmesi izlenir.
- ❖ Çocuğun ilerlemeleri kayda alınır.
- ❖ Çocuğun ailesi ile diğer birim üyelerinin ilişkilerine katkıda bulunur.
- ❖ Çocuğun bilgi ve beceri eksiklerinin nasıl giderilebileceğine yol gösterir.
- ❖ Çocuğun eğitiminde karşılaşılabilecek sorunlar ve çözümler, alınacak kararlar hakkında aile ve okul personeline eşit söz hakkı sağlar.
- ❖ Çocuğun gelişiminin değerlendirilmesini sağlar.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi

* Özel eğitim ve kaynaştırma uygulamaları yapılan okul ve kurumlarda, özel eğitim gerektiren bireyler için, bireyselleştirilmiş eğitim programının geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı



Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi

Öğretmen:

- 1.Bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde etkin görev alır.
- 2.Planlanan eğitim programlarını uygulamaya dönüştürür.
- 3.Bireyin gelişimine göre yeni bireysel eğitim programı önerileri hazırlar.

Aile:

- 1.Bireyselleştirilmiş eğitim programının geliştirilmesi sürecinde gereksinimleri iletir.
- 2.Çocuğu ile ilgili hedeflerini ve planlarını belirtir.
- 3.Eğitim programının uygulanması sırasında çalışmalara etkin bir şekilde katılır, gerektiğinde eğitim araç gereç desteği sağlar.

Başkan

- 1.Birimi oluşturur, üyeleri belirler, toplantıları planlar.
- 2.Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde, bireyin gereksinimleri doğrultusunda kurum içi düzenlemeleri yapar.
- 3.Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirilmesi sürecinde yapılan çalışmaları, değerlendirmeleri izler, gereksinim duyulan araç-gerecin geliştirilmesi veya sağlanması için özel eğitim hizmetleri kurulu ile eşgüdümlü çalışır.

Rehber Öğretmen Psikolojik Danışman:

- 1.Bireyin özel eğitim gereksinimleri doğrultusunda görüşünü belirtir, bireye ve ailesine rehberlik yapar.
- 2.Bireyin gelişimini izler.

5.1.6. BEP Nasıl Hazırlanır?

BEP süreci 7 temel aşamadan oluşur.

1.BEP Hazırlayacak Ekibin Oluşturulması
(BEP Geliştirme Birimi)

2.Çocuğun Eğitsel Performans Düzeyinin Belirlenmesi

3.Uzun ve Kısa Dönemli Amaçların Belirlenmesi

4.Bireyselleştirilmiş Öğretim Programının Hazırlanması

5.Uygun Eğitim Ortamları ve Bu Ortamlarda Sunulacak
Destek Hizmetlerin Belirlenmesi

6.Uygun Öğretim Materyalleri ve Öğretim
Yöntemlerinin Belirlenmesi

7.BEP' in Uygulanması, İzlenmesi Ve Değerlendirilmesi
İçin Sorumluların Belirlenerek Zaman Çizelgesinin
Hazırlanması Ve Değerlendirme Biçimine Karar Verilmesi
ve Ailenin Bilgilendirilmesi.

BEP NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

- ❖ BEP geliştirme birimi, üyelerin değerlendirme raporlarını alır ve BEP' in amaçları doğrultusunda, bireydeki ilerlemeyi değerlendirir.
- ❖ Bu değerlendirmeye göre, ilerleme kaydedilmişse BEP' in sonraki amaçları belirlenir.
- ❖ Öngörülen süre içerisinde BEP' in uzun dönemli amaçları doğrultusunda ilerleme kaydedilememişse, ilerlemeyi sınırlandıran ya da engelleyen nedenler belirlenir.

- Kaynaştırma öğrencilerinin değerlendirilmesinde; sınavları ayrı yapılmalıdır.
- Sınavların yazılı sınav olma zorunluluğu yoktur. Sözlü veya proje uygulaması şeklinde olabilir.
- Kaynaştırma öğrencisi okuduğu ortaöğretim kurumunun ders geçme ve not kriterlerine göre değerlendirilir.
- Öğrencinin destek eğitim alıp almayacağına, alacaksa hangi derslerden alacağına BEP birimi karar verir.
- Öğrenci ve ailesi isterse yabancı dilden muaf olabilir.
- Kaynaştırma öğrencilerinin bulunduğu sınıflar kalabalık olmamalıdır. Sınıfta 1 kaynaştırma öğrencisi varsa sınıf mevcudu 35'den fazla olmamalı, eğer 2 tane kaynaştırma öğrencisi varsa sınıf mevcudu 25'den fazla olmamalıdır.
- Üst eğitim kurumuna yönlendirilmeleri RAM tarafından yapılır.



SUNUM BİTMİŐTİR.

**İLGİ VE KATILIMINIZ İÇİN
TEŐEKKÜR EDERİM.**

Hikmet AVCI

Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen